

Sångpostillan - Domsöndagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2009-10-25
Senast uppdaterad 2021-11-14

Domssöndagen

Kristi återkomst

Låt oss be om nåden att kunna leva efter Guds vilja.
Tystnad

Evige Gud, som inte vill att någon människa går förlorad –
vägled våra hjärtan och tankar med din Ande,
så att vi lever efter din vilja med din rättvisa dom för ögonen
och sedan får vara hos dig för evigt.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader, och
den helige Ande lever och råder från evighet till evighet.

Domssöndagen är kyrkoårets sista söndag. Kyrkoåret börjar med att Jesus rider in i Jerusalem. Då strör vi palmer för Messias, kungen. Vi ropar Hosianna och välsignar honom som kommer till oss. Kyrkoåret slutar med att vi välsignar honom som kommer i sin ”herrlighet”.

Kyrkoåret vill inte sluta med att tala om för oss, att vi borde gå hem och känna oss fördömda. Den vill hjälpa oss att mitt i alla sorger och allt mörker och alla misslyckanden se på Jesus, som kan ta bort synder, göra allting nytt och göra oss nyttiga att vara hans redskap i världen. Ån räcket Guds frälsning. (Sv.psalms 228).

Vi sjunger in dagens budskap med hjälp av psalmen 490: Guds Son en gång i morgonglans. Den kommer från en grekisk text som bearbetats av John Brownlie från Skottland 1907 och av Anders Frostensson 1984. Vi sjunger den på en engelsk 1700-talsmelodi.

Första årgångens läsningar: Jesaja 65:17-19, 2 Petrus 3:8-13, Matteus 25:31-46, Psaltaren 102:26-29.

Vill du höra Bengt Pleijel predika, Annika Pleijel läsa text och Bodil Landgren sjunga? Klicka här!

Predikans text: Matteus 25:31-46

Jesus sade: ”När Människosonen kommer i sin härlighet tillsammans med alla sina änglar, då skall han sätta sig på härlighetens tron. Och alla folk skall samlas inför honom, och han skall skilja människorna som herden skiljer fåren från getterna.

Han skall ställa fåren till höger om sig och getterna till vänster. Sedan skall kungen säga till dem som står till höger: ’Kom, ni som har fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse. Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.’

Då kommer de rättfärdiga att fråga: ’Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?’

Kungen skall svara dem: ’Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.’ Sedan skall han säga till dem som står till vänster: ’Gå bort från mig, ni förbannade, till den eviga eld som väntar djävulen och hans änglar. Jag var hungrig och ni gav mig inget att äta, jag var törstig och ni gav mig inget att dricka, jag var hemlös och ni tog inte hand om mig, jag var naken och ni gav mig inga kläder, sjuk och i fängelse och ni besökte mig inte.’

Då kommer också de att fråga: ’Herre, när skulle vi ha sett dig hungrig eller törstig eller hemlös eller naken eller sjuk eller i fängelse och lämnat dig utan hjälp?’ Då skall han svara dem: ’Sannerligen, vad ni inte har gjort för någon av dessa minsta, det har ni inte heller gjort för mig.’ Dessa skall gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt liv.”

Vi läser psalm 490 vers 1:

Guds Son en gång i morgonglans skall åter komma hit,
och alla ängslans skuggor flyr och världen fylls av liv.
Han är densamme som han var, men klädd i härlighet.
Med solens krona blir han krönt och stjärnors diadem.

Vad är det vi får se?

1. Vi ser först hur Människosonen kommer i sin härlighet.

Benämningen Människoson uttrycker det högsta och det djupaste, som kan sägas om Jesus. Han är Människosonen, den som kommer från Guds värld och som bl.a Daniel berättar om i kapitel 7. Han är en människas son, Marias son, som levde ibland oss. Nu är han densamme som han var, men klädd i härlighet. Johannes beskriver för oss i hans härlighets kläder: Jag såg nå som var lik en människoson, i fotsid klädnad och med ett bälte av guld om bröstet. Hans huvud och hår var vitt som snö och hans ögon var som eldslågor. Hans fötter liknade gyllene brons när den glöder i smältugnen och hans röst var som stora vatten. Hans ansikte var som solen när den lyser i sin kraft. (Joh.Upp 1:12ff).

2. Det andra vi idag får se är änglar tillsammans med Människosonen. Inte bara några få utan han kommer med alla sina änglar. Vi anar ett brus av lovsång.

3. Vi får också se hur alla folk skall samlas inför honom.

Alla folk - hela mänskligheten samlas. Nu kommer snart det att inträffa som Paulus sjunger om i sin berömda Kristushymn: Alla knän skall böja sig … och alla tungor bekänna, Gud Fadern till ära, att Jesus Kristus är HERREN (Fil 2:11, Fb). Jesu härlighet är hans HERR-lighet.

4. Vi ser hur den stora rättvisan börjar skipas.

Det betyder att ondskan, djävulskapet, lögnen - allt det som plågat Guds människobarn, får sin dom. Det svåra, det djävulska får inte sista ordet. Slutsegern över ondskans makter skall proklameras. Gud har inte glömt bort någon som fått lida eller blivit trampad på. Nu kommer den yttersta rättvisan.

Han, som skall proklamera domen, är den som levt ibland oss. Man kan inte anklaga Jesus för att inte känna till hur det är att vara människa. Det finns en yttersta rättvisa för alla förnedrade, misshandlade, förtryckta, skadade? Ingen får behandla människor hur som helst utan att det rör varken Gud eller människor i ryggen?

Johannes, som fick se synen av Jesus i hans härlighets kläder, skakade av rädsla. ”Jag föll ned som död vid hans fötter”, berättar han. Men Jesus rör vid honom och oss och säger: Jag är den förste och den siste och den som lever. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet, och jag har nycklarna till döden och dödsriket. (Joh. Upp 1:17-18). I Jesu närhet släpper rädslan. Han har nycklarna som kan öppna och släppa ut oss från allt som bundit och fångat oss. Han kan öppna en ny framtid för oss och låta oss se att riket är hans och makten och herrligheten i evighet.

Vi ser nu fram mot den dag, då Guds Son en gång i morgonglans skall åter komma hit och alla ängslans skuggor flyr och världen fylls av liv. Han är densamme som han var, men klädd i härlighet. Med solens krona blir han krönt och stjärnors diadem (Psalm 490:1). Vi sjunger så.

Vi läser psalm 490 vers 2:

Och klarare än påskens ljus, då han steg ur sin grav
och krossade det ondas makt och dödens udd bröt av,
ja, klarare än påskens sol är Herrens härlighet
när han på skyar kommer hit och alla honom ser.

När ondskans makt slutgiltigt skall krossas, är detta lika självklart som att herden om kvällen skiljer får och getter åt. De har varit tillsammans under dagen. Innan natten kommer får de gå åt olika håll. Lägg nu märke till att denne Jesus som kommer från härligheten i Guds värld, nu landar hos de lägsta, dem som här kallas får, getter och Herrens minsta bröder.

1. Först är där några får.

Det syftar på de människor, som lärt sig lyssna till Herdens röst och som hittat det förtroliga förhållandet med honom. Han känner dem och de känner honom. Jesus, den gode Herden, har fått ta hand om dem, gett mat och kraft och vägledning. Han har varit med dem i mörka tider och skyddat dem från fiender. Han har gett dem liv och liv i överflöd, ja, han har satsat sitt eget liv för dem. Om detta kan både David och Johannes berätta (se Psaltaren 23 och Johannes 10).

2. Den andra gruppen är getterna.

Också de syftar på människor. Den gode Herden har också tagit hand om dem. Det har fått omsorg och kärlek och mat. Men de ville gå sin egen väg och vänder därför ryggen åt herden. Men Han ropar på dem: Om ni vänder om och är stilla skall ni bli frälsta. Genom stillhet och förtröstan blir ni starka. Men ni vill inte (Jesaja 30:15).

Vad händer med dem när de inte vill? De jagar bort från Gud på snabba hästar och resultatet blir att de blir jagade, säger Jesaja. När jag jagar kallas det jakt. När jag jagas kallas det jäkt. De kommer in i den stora stressen och den stora ensamheten – som en ensam stång på toppen av ett berg. De går där och suckar och gnäller och bråker hela veckan och är blinda för människor omkring sig. Herre, när såg vi dig?

Jesaja berättar om vad Herren gör med dessa besvärliga getter. Kärlekens Gud kan inte tvinga någon. Gjorde han det vore han inte kärlek utan en nyckfull diktator. Men Herren väntar, säger Jesaja, på att få visa er nåd. Därför är han upphöjd för att visa barmhärtighet. Ty Herren är en domens Gud. Saliga är alla de som väntar på honom (Jes 30:18, Fb).

3. Nu finns det en tredje grupp som kallas Herrens minsta bröder.

Vilka är de? En del tänker att de syftar på alla behövande omkring oss, de utslagna, de oälskade, de bortglömda, de ”papperslösa” … Jesus har stor nöd för dem (läs Matt 9:35-36). Jesaja berättar att det är denna nöd, som Fadern vill att vi ska lindra:

Detta är den fasta som jag vill ha: att ni lossar orättfärdiga bojar och löser okets band, att ni ger de förtryckta fria och krossar sönder alla ok, ja, att du bryter ditt bröd åt den hungrige och skaffar de fattiga och husvillan husrum, att du klär den nakne, var du ser honom … (Jes 58:6-7).

När han befäller oss att gå ut och göra alla folk till lärjungar, vill han att vi ska leta rätt på dem. Jesus gör oss till människofiskare. Vi får uppdraget att vara hans händer, som drar upp människor, som håller på att sjunka i synd, olyckor och förtryck.

Men här i Domssöndagens evangelium syftar de minsta bröderna inte på dem. Ordet bröder används i Nya Testamentet alltid om dem som lever i relation med Fadern genom Jesus, (se Matt. 12:48-50, Joh. 1:12, 1 Petr. 5:9). Ordet bröder används inte om andra. Det är den vanligaste benämningen på efterföljare i NT. Men ordet bröder borde hellre översättas med syskon. Kvinnorna är också bröder! Och bröderna är också bruden!

Varför kallar han dem för de minsta bröderna, de minsta syskonen?

Ni kommer ihåg hur Jesus säger till de stora apostlarna: Om ni inte omvänder er och blir som barn, kommer ni inte in i himmelriket (Matt 18:2). Jesus har ett helt annat räknesätt än vi: Den minste är den störste … När vi kommer in i Jesu kraffält får vi lämna ifrån oss vår stöddighet och storhet. Precis som Jesus alltid kom nedifrån och lyfte upp människor i Faderns kärlek, vill han vi ska göra som han. Guds son kom för att visa Guds barn det himmelska räknesättet. Vi får inte möta människor ovanifrån utan alltid nedifrån. Då kan vi inte se ned på dem. Vi kan inte förakta dem. Vi ser dem nedifrån och lyfter upp dem i Jesu kärlek. Vi ser dem tillsammans med honom och med hans möjligheter.

Har du tänkt så här förut? De minsta bröderna är de som han genom dopet och tron dragit in i sitt kraffält – i Kristus. Där stöddiga lärjungar hjälp att vända om och bli Guds barn (Matt 18:1-5). Då får de se en helt annan storhet: Det största man bli är Guds barn! Man får vara liten utan att ha mindervärdeskänslor! Man hittar en ny grundtrygghet. Jag behöver inte hävda mig och malla mig, om jag vet att jag är det största man kan bli: Den himmelske Konungens barn. Och Hans barn får man vara, även om man är 82 år. Den mycket gamle Johannes skriver i sitt kärleksbrev till oss: Se, vilken kärlek Fadern har skänkt oss: att vi får kallas Guds barn, och det är vi också (1 Joh. 3:1).

Har du tänkt så här förut? Du hör med till Herrens minsta bröder. Vad det innebär skall vi snart få se. Men först stannar vi i tillbed inför honom, som segrat över allt det onda, som förblindat våra ögon. Han gör att vi nu kan se det, som vi sjunger om i vers 2:

Och klarare än påskens ljus, då han steg ur sin grav och krossade det ondas makt och dödens udd bröt av, ja, klarare än påskens sol är Herrens härlighet när han på skyar kommer hit och alla honom ser.

Vi läser psalm 49 vers 3:

Guds Son en gång i morgonglans skall komma hit igen.

Hans stora dag, låt oss med bön och tro påskynda den.
Guds Son skall komma. Allt som dolts skall då bli uppenbart.
Vi väntar, ropar med hans folk: Kom, Herre Jesus snart.

Vad händer nu? Jesus sänder ut sina lärjungar & Herrens minsta bröder & som får mitt ibland vargar (läs Matt 10:16 ff). Där kommer de att få det svårt. Ett egendomligt motstånd möter dem. Men bekymra er inte, säger Jesus. Han bor i dem (Gal 2:20). Faderns Ande talar genom dem. Jesus identifierar sig med dem. Får fåren svårt är Jesus där och lider med dem. & Hans ansikte berättar om din smärta som han tagit in i sig var dag & (Y. Eggehorn). Varför förföljer du mig? frågar Jesus Paulus, när han förföljde de kristna (Apg 9:4). I dagens text säger Jesus: vad ni (inte) har gjort för någon av dessa minsta, det har ni (inte heller) gjort för mig.

Det var en gång en stor och stark karl som blev en liten broder. Han hade det stolta namnet Saulus, uppkallad efter Israels förste kung, Saulus. Redan som barn kallades han nog också för Paulus. Det betyder & lillen &. Sedan han blev kristen föredrog han den benämningen: Paulus, den lille. Jesus gav honom den största av alla utmärkelser: Min minsta broder!

Som stor och stark karl gjorde Saulus mycket illa mot de kristna. Han släpade dem i fängelse. Han spred död och andades hot och mordlust (Apg 9:1,Fb). Vilken dålig andedräft!

När han blev kristen sprider han väldoft omkring sig, en doft av liv (2 Kor 2:14-16, Fb).

Men vad händer med Paulus och alla dessa minsta bröder? När de sändes ut för att & älska världen tillbaka till Gud & (psalm 62:2), får de lida. Allt äkta liv lides fram. Ondskans makter mobiliserar sina krafter för att döda detta nya liv. De får möta hunger och törst, de blir hemlösa och utstötta, man tar från dem kläder och ägodelar, de blir utan sjukvård och kastas i fängelse. hörde om det i dagens text. Men när de såg tillbaka på sina liv, anade de att de varit föremål för en enorm kärlek.

Innan Jesus sänder ut oss behöver vi rustas och tränas. Man är inte färdigfrälst då man bli frälst. Petrus säger: Bli inte överraskade över det eldprov ni måste gå igenom (1 Petr 4:12ff). Eldprovet är en test, en prövning. Lidandet prövar vår tro och vår kärlek. Petrus har skrivit om detta tidigare. Det finns prövningar av olika slag. Dessa kommer för att det som är äkta i er tro ska komma fram (Se 1 Petr 1:6 ff). Precis som guldet måste prövas i eld, måste vår tro få gå igenom eldprov. Lägg noga märke till detta: Han ser oss som guld, något som är mycket värdefullt.

Risken med Herrens minsta syskon är att de kan luras att tappa focus på Jesus. De tar emot Andens gåvor och känner hur Andens vind blåser. I stället för att detta ska vara redskap och drivkraft, som leder dem till människor i nöd, blir de uppblåsta. Andens vind låter de blåsa inåt och vi ser hur de förvandlas till ballonger, som ger sig ut på hög färd. Men någon har en nål och sticker hål på ballongen och de ramlar ned, skrynkliga och fulare än de någonsin varit. (Läs om sådana i Matteus 7:21-23). Hur skall de frälsta bli frälsta?

I lidandet kan Herrens minsta syskon få ge prov på tro och kärlek till Gud. De får visa att de älskar Gud, inte bara då han ger dem ett bekvämt liv och de får vila på gröna ängar, utan också då han går före dem till nödens barn och de får lida. Det lidande de gör därför att de är kristna. Dessa prövningar förvandlar tårar till glädje (se 1 Petrus 4:13, Jakob 1:2).

Paulus berättar i 2 Kor 4:7-14 om vad han får utstå: Han blir ansatt och rådvill, förföljd, slagen. Slå gärna upp och läs 2 Kor 11: 2-33, där Paulus gör en lång lista på vad han får utstå. I Rom 8:35ff frågar han om allt detta kan skilja honom från Guds kärlek: nöd, ångest, förföljelse, hunger, nakenhet, fara, svärd. Vi blir inte så lite förbluffade när han säger att inget av allt detta kan skilja honom från Guds kärlek.

Herrens minsta bröder har fått nåden inte bara att tro på Kristus utan också att lida för hans skull (Fil 1:29). De kan berätta om en överväldigande seger genom honom som har älskat dem (Rom 8:37. Fb). De blir allt stoltare över att tillhöra Kristus Jesus (Fil 1:26 Bibel 2000). Och de sjunger: inget kan skilja mitt hjärta från honom, ej änglar, demoner och nöd (Sv Psalm 313:1).

Vad har hänt med dem?

De kan berätta om hur rikt Fadern välsignat dem (Ef 1:3, 2 Kor 1:3-7). De ställer sig i välsignelsens flöde. Där händer något stort med dem. De får välsignelse och de blir till välsignelse. De hittar en ny livsstil: Löna inte ont med ont eller skymf med skymf. Tvärtom skall ni välsigna, eftersom ni är kallade att ärva välsignelse (1 Petr 3:9). De förmedlar Faderns välsignelse till andra: de mättar de hungriga, klär de nakna, tröstar & De tänker inte på att det är något märkligt de gör. De har tappat bort intresset omkring sitt eget stora, stackars, tröttsamma jag. Det stora var inte stunderna då & ärat mitt namn flög över jorden &. Det var de gånger, då de fick se hur någon liten, sårad, trött, förtryckt medmänniska kunde resa på sig och ana Faderns välsignelse och Faderns kärlek. Människosonen som sitter på härlighetens tron förvånar dem med att säga: Kom, ni som har fått min faders välsignelse. Av Herrens minsta syskon har de fått ta emot Faderns välsignelse

Men också de andra & de som får höra de förskräckliga orden Gå bort, också de får gå till samma eld. Men elden var Faderns kärlek, som brann för dem. Men den hade de sagt nej till. De ville vandra sin egen väg (se Jesaja 53:6). Och detta är domen: ljuset kom till världen och människorna älskade mörkret och inte ljuset, eftersom deras gärningar var onda (Joh 3:19

Fb).

Gud är kärleken. Han är inte diktatorn. Han kan inte tvinga någon. (Läs Joh.3:19-21). Men kärlekens eld blir outhärdlig för den som lever i hat. För den som inte älskar blir det direkta mötet med Guds kärlek ett helvete. Men för den som lärt sig ta emot Guds kärlek blir det himmel.

Till sist: Tre tankar

1. Jesu ankomst överraskar alla.

Båda grupperna blir det.

De till höger säger: Inte var väl vi så bra. När såg vid dig och hjälpte dig?

De till vänster säger: Inte var väl vi så dåliga. När skulle vi ha sett dig och inte hjälpt dig?

2. Kyrkoårets sista söndag ger både glädje och bävan.

GLÄDJE – Jesus, mig din ankomst gläder, när jag i dina fotspår träder (Sv psalm 317:3).

BÄVAN – Utrannsaka mig, Gud och känn mitt hjärta, pröva mig och känn min tankar. Se till om jag är på en olycksväg och led mig på den eviga vägen. (Psalt. 139:23-24, Fb)

Domen fruktar jag väl stort, eftersom jag illa gjort, men den trösten jag ej glömmer att min broder Jesus dömer. Så skaldade Lasse Johansson Lucidor på 1600-talet, (Sv Psalm 620:6).

Psaltaren 2:11 uttrycker denna spänning: Gläd er med bävan.

3. Än räcket Gud frälsning.

Det är inte domedag idag. Det är Domssöndag. Också idag kan vi höra evangeliet om Guds stora kärlek förkunnas. Faderns röst vibrerar av längtan efter varje liten människa han skapat till sin avbild. Han frågar oss: Vill du höra ihop med mina minsta syskon som tillsammans med mig vill älska världen tillbaka till Gud? Vill du vara mina händer som tar tag i dem som håller på att sjunka i djupen. Än räcket Guds frälsning, än räcket Guds frälsning … (Sv. psalm 228).

Och tillsammans med dem som tar emot den, ser vi vad som skall hända då Guds Son en gång i morgonglans skall komma hit igen. Hans stora dag, låt oss med bön och tro påskynda den. Guds Son skall komma. Allt som dolts skall då bli uppenbart. Vi väntar, ropar med hans folk: Kom, Herre Jesus snart.

Du ordbrukare

Vad betyder det för dig själv om du räknas till Herrens minsta bröder?

I bibelskolans skattkammare kan du leta rätt på Nyfikenhetsvandring nr 38.

1. Det är Kristus Konungen som kommer för att döma.
2. Höger eller vänster om marsch.
3. Hur stämmer förtappelsen med Guds kärlek?
4. När ljuset kom i världen.
5. Att vandra i ljuset.
6. Tillbaka till den första kärleken.